

ŽIVNOST' SOCIÁLNE POISTENIE

Prvotná informácia

Vážená pani! Vážený pán!

Všetky samostatne zárobkovo činné osoby v Rakúsku (okrem poľnohospodárov a lesných hospodárov) patria zásadne do okruhu poistencov Poistovne pre samostatnú zárobkovú činnosť (SVA). Keďže pre jednotlivé skupiny povolání platia rôzne právne ustanovenia, čo sa týka sociálneho poistenia, rozhodli sme sa uviesť najdôležitejšie informácie oddelene. Táto brožúra obsahuje dôležité informácie pre živnostníkov a spoločníkov v živnostenskom podnikaní, ktorí začínajú vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť prvýkrát v roku 2017. Pre slobodné povolania a nové samostatne zárobkovo činné osoby platia iné ustanovenia, ktoré nie sú v tejto brožúre uvedené (pozri brožúru „Základné informácie pre slobodné povolania a nové samostatne zárobkovo činné osoby“).

V prvotnej informácii, žiaľ, nemôžu byť uvedené všetky podrobné ustanovenia. Pozývam vás preto využiť možnosť vyjasniť vaše otázky týkajúce sa sociálneho poistenia formou osobného rozhovoru s pracovníkmi Sociálnej poisťovne živnostníkov (SVA). Títo sú vám k dispozícii a ochotne vám podajú individuálne informácie.

Dr. Christoph Leitl
Predseda

Obsah

3	VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE O SOCIÁLNO M POISTENÍ PRE ŽIVNOSTNÍKOV A SPOLOČNÍKOV
4	Vznik poistenia
5	Výnimky z povinného poistenia
8	POISTNÉ
8	Vymeriavací základ pre platbu poistného
9	Sadzby poistného
13	Viacnásobné poistenie
16	DÔCHODKOVÉ POISTENIE
16	Oprávnenie na dôchodky
16	Oprávnenie na viacnásobné poistenie
17	Prehľad plnení
17	Výpočet výšky dôchodku
20	Pripoistenie
21	PLNENIA V RÁMCI ZDRAVOTNÉHO POISTENIA
21	Poistené skupiny osôb
23	Vecné alebo peňažné plnenia
24	Možnosti v rámci zdravotného poistenia podľa GSVG
25	Prehľad plnení
34	ÚRAZOVÉ POISTENIE
37	PODPORY PRI ZAKLADANÍ FIRMY
38	DÔCHODKOVÉ POISTENIE SAMOSTATNE ZÁROBKOVO ČINNÝCH OSÔB
40	POISTENIE V NEZAMESTNANOSTI

1. Všeobecné informácie o sociálnom poistení pre živnostníkov a spoločníkov

Ktoré zákony upravujú moje poistenie?

- GSVG:** Zákon o živnostenskom sociálnom poistení
ASVG: Zákon o všeobecnom sociálnom poistení
FSVG: Zákon o sociálnom poistení slobodných povolání
BSVG: Zákon o sociálnom poistení poľnohospodárov
NVG: Zákon o poistení notárov
B-KUVG: Zákon o zdravotnom a úrazovom poistení štátnych úradníkov

Za akých podmienok ja SVA kompetentná pre moje sociálne poistenie?

Ak ste **samostatne zárobkovo činná osoba**, je vykonávaním vášho sociálneho poistenia poverená Sociálna poisťovňa živnostníkov (SVA). Táto brožúra je určená pre **živnostníkov** a **spoločníkov**. Na tieto osoby sa v zásade vzťahuje povinné poistenie v Sociálnej poisťovni živnostníkov (SVA). Nasledujúce informácie platia teda jednotlivo pre:

- Vlastníkov živnostenského oprávnenia
- Spoločníkov verejnej obchodnej spoločnosti*
- Spoločníkov ručiacich osobným majetkom (komplementárov) komanditnej spoločnosti*
- Konateľov spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorí nie sú povinne poistení podľa Zákona o všeobecnom sociálnom poistení ASVG.

* Ak je spoločnosť členom živnostenskej komory.

Informačné materiály Sociálnej poisťovne živnostníkov (SVA) týkajúce sa rôznych dôležitých tém sú k dispozícii na internete: www.svagw.at/INFO.

Uvedené skupiny osôb sú poistené v nasledujúcich oblastiach:

- **Dôchodkové poistenie podľa Zákona o živnostenskom sociálnom poistení (GSVG)**
- **Zdravotné poistenie podľa Zákona o živnostenskom sociálnom poistení (GSVG)**
- **Úrazové poistenie podľa Zákona o všeobecnom sociálnom poistení (ASVG)**

Čo musím urobiť na začiatku poistenia?

Na začiatku poistenia od nás dostanete uvítací list, v ktorom vás budeme informovať o začiatku vášho poistenia a o ďalších možnostiach.

K tomuto uvítaciemu listu bude priložené aj vyhlásenie o poistení a vyhlásenie o súhlase. Tieto formuláre potrebujeme na to, aby sme mohli skontrolovať a overiť vaše osobné údaje a tiež overiť, či neexistuje možná výnimka zo živnostenského sociálneho poistenia, a aby sme vám mohli rýchlo a bezproblémovo oznámiť výsledky telefonicky alebo e-mailom. Formuláre sú vám k dispozícii aj v online podobe a môžete ich odoslať elektronicky.

Kedy sa začína povinné poistenie?

Povinné poistenie v rámci zdravotného, dôchodkového a úrazového poistenia sa začína dňom splnenia všetkých predpokladov.

Príklady:

Začiatok povinného poistenia

- deň ohlásenia vašej živnosti
- deň, keď vám bola udelená koncesia
- deň vášho vstúpenia ako spoločníka do verejnej obchodnej spoločnosti
- deň vášho vymenovania za komplementára komanditnej spoločnosti
- deň vášho vymenovania za konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným
- atď.

V ktorých prípadoch sa na mňa vzťahuje vylúčenie z povinného poistenia?

Výnimka z povinného poistenia znamená, že sa na vás nevzťahuje poistenie a ani nemusíte odvádzať príspevky. Len čo pominie dôvod pre výnimku, vzťahuje sa na vás (opäť) povinné poistenie.

Vyňatia z dôchodkového, zdravotného a úrazového poistenia

• Pozastavenie živnosti

Ak máte pozastavenú živnosť, ste vyňatý z celého Zákona o živnostenskom sociálnom poistení (GSVG). Pozastavenie živnosti („neprevádzkovanie“) musíte **ohlásiť príslušnému zástupcovi záujmov** (Hospodárska komora).

Pozor:

Ohlásenie o pozastavení živnosti je možné podať **so spätnou platnosťou** maximálne 18 mesiacov. Ak ste využívali plynutie z poistenia (napr. návšteva lekára, pobyt v nemocnici), nie je v tejto oblasti poistenia ohlásenie o pozastavení živnosti so spätnou platnosťou možné.

• Pozastavenie živnosti počas ochranej lehoty matky

Počas poberania materského príspevku môžete vašu samostatnú zárobkovú činnosť prerušiť a u príslušného zväzu zastupujúceho vaše záujmy **ohlásiť pozastavenie vašej živnosti**. Nárok na materský príspevok v dôsledku tohto nezaniká!

Počas prerušenia existuje čiastočné dôchodkové poistenie, ak v tomto časovom rozmedzí nie je platné žiadne iné zákonné dôchodkové poistenie. Takto sa vyhnute prípadným nevýhodám v rámci dôchodkového poistenia! V tomto časovom období nemáte nárok ani na plynutie v rámci zdravotného poistenia!

Pozor:

Toto vyňatie sa vzťahuje len na ženy a len vtedy, ak majú v okamihu výnimky platné povinné alebo dobrovoľné zdravotné poistenie v zmysle Zákona o sociálnom živnostenskom poistení (GSVG)! Nárok na materský príspevok v časovom rozmedzí prerušenia vzniká len vtedy, ak povinné poistenie pred začiatkom prerušenia existovalo aspoň šesť mesiacov!

- **Prenájom živnosti** (platí pre živnostníkov a majiteľov koncesie, ale nie pre spoločníkov)

Ak vaše živnostenské oprávnenie prenajmete, platí, že ste vyňatý z celého Zákona o živnostenskom sociálnom poistení (GSVG). Prenájom musíte ohlásiť **na živnostenskom úrade** (okresné zastupiteľstvo alebo magistrát).

Vyňatia z dôchodkového a zdravotného poistenia

- **Vyňatie z dôvodu „zanedbateľných“ príjmov** (platí pre živnostníkov a majiteľov koncesie, no nie pre spoločníkov)

O vyňatie z dôchodkového a zdravotného poistenia v rámci Zákona o živnostenskom sociálnom poistení (GSVG) nás môžete požiadať, ak

- ste v priebehu posledných 60 kalendárnych mesiacov **neboli viac ako 12 kalendárnych mesiacov** povinne poistený v zmysle Zákona o sociálnom živnostenskom poistení (GSVG) / Zákona o sociálnom poistení slobodných povolání (FSVG), alebo
- ak ste už dovŕšili **vek 60 rokov**

a

- vaše **obraty nepresahujú sumu 30 000 eur ročne**
- vaše **príjmy** z tejto činnosti nepresahujú hodnotu **5 108,40 eura** ročne (hodnota platná pre rok 2017)

alebo

- ste dovŕšili **vek 57 rokov** a v posledných **5 rokoch** pred podaním žiadosti
 - váš **obrat nepresiahol sumu 30 000 eur ročne**;
 - vaše príjmy z tejto činnosti nepresiahli sumu **5 108,40 eura** ročne (hodnota za rok 2017);
 - vaše príjmy **sú aj naďalej** pod týmito hraničnými hodnotami.

- **Výnimka:**

Ak o vyňatie požiadate **počas poberania príspevku na opatrovanie dieťaťa**, resp. počas **čiasťočného poistenia na výchovu dieťaťa**, **trvanie poistenia pred uplatnením výnimky nie je podstatné**,

Pozor:

Vyňatie z povinného poistenia má vždy za následok to, že v príslušnej oblasti poistenia **strácate nárok na vyplácanie dávok**.

To znamená:

- v prípade vyňatia z **dôchodkového poistenia**: Do vášho budúceho dôchodku sa už nezapočítajú žiadne dodatočné poistné obdobia.
- v prípade vyňatia zo **zdravotného poistenia**: V Sociálnej poisťovni živnostníkov (SVA) si nemôžete uplatňovať nároky na preplatenie nákladov spojených so zdravotnou starostlivosťou alebo pobytom v nemocnici.

Výnimky:

Počas poberania príspevku na opatrovanie dieťaťa platí v rámci zdravotného poistenia poistná ochrana a poistencovi sa zarátavajú obdobia dôchodkového poistenia (ak tieto už nezískal). **Počas výchovy dieťaťa** existuje čiastočné poistenie v rámci dôchodkového poistenia (max. 48 alebo 60 kalendárnych mesiacov na jedno dieťa). Takto sa poistencovi taktiež započítavajú do obdobia do dôchodkového poistenia.

2. Poistné

Ako živnostník alebo spoločník v živnostenskom povolanií odvádzate príspevky, t. j. odvody do dôchodkového, zdravotného a úrazového poistenia. Termíny platieb odvodov vám určujeme štvrťročne. Odvody sa musia zaplatiť do uplynutia druhého mesiaca každého kalendárneho štvrťroka. To znamená do

- 28./29. februára
- 31. mája
- 31. augusta
- 30. novembra

Okrem toho máte **možnosť** zrážania odvodov predpísaných Sociálnou poisťovňou živnostníkov SVA **vo forme mesačných súm** – ak si prajete a o toto požiadate. Výhoda: Termíny splatnosti (napr. sociálne poistenie a finančný úrad) sa dajú lepšie vzájomne zosúladiť a tým sa predídte úzkym profilom v likvidite. Ak sa rozhodnete pre túto možnosť, zašleme vám pred rozpisom platieb odvodov informáciu o výške odvodov a termíne zrážok.

Pozor:

Aj za mesiac, v ktorom sa začína vaše povinné poistenie, musíte zaplatiť **plnú mesačnú sumu!**

Aká je výška môjho poistného?

Dôchodkové a zdravotné poistenie: Výška vášho poistného závisí od príjmov z vašej zárobkovej činnosti, na ktorú sa poistenie vzťahuje.

Úrazové poistenie: Platíte pevne stanovené mesačné odvody, nezávisle od výšky vašich príjmov.

Informácie o výške príjmov, ktoré sú smerodajné pre výpočet vašich príspevkov, odosielame do Spolkového výpočtového strediska. Na tento účel nám musíte poskytnúť vaše **daňové identifikačné číslo pre daň z príjmov**.

Vo výnimočných prípadoch môže nastať situácia, keď výmena údajov neprebehne. V takomto prípade vás potom poprosíme o zaslanie príslušného výmeru pre daň z príjmov.

Čo je to vymeriavací základ na platenie poistného?

Z vymeriavacieho základu na platenie poistného sa vypočíta výška vášho poistného. Odvody do dôchodkového a zdravotného poistenia sa vypočítavajú podľa nasledujúceho vzorca:

$$\boxed{\text{Vymeriavací základ pre platenie poistného}} \times \boxed{\text{poistná sadzba}} = \boxed{\text{poistné}}$$

Vaše poistné je teda konkrétny percentuálny podiel (= sadzba poistného) vášho vymeriavacieho základu pre platenie poistného.

Pozor:

Rozlišujeme medzi „predbežnými“ a „definitívnymi“ vymeriavacími základmi pre platenie poistného.

- Existujú dva minimálne vymeriavacie základy pre platenie poistného, ktoré vymedzujú dolnú hranicu vášho poistného.
- Existuje jeden maximálny vymeriavací základ pre platenie poistného, ktorý vymedzuje hornú hranicu vášho poistného.

Aká vysoká je moja poistná sadzba?

	Poistná sadzba
Dôchodkové poistenie	18,50 %
Zdravotné poistenie	7,65 %

Aký vysoký je môj vymeriavací základ pre platenie poistného?

Váš vymeriavací základ pre platenie poistného je ohraničený zhora **maximálnym vymeriavacím základom pre platenie poistného** a zdola ohraničený **minimálnym vymeriavacím základom pre platenie poistného**:

zákonný minimálny vymeriavací základ pre platenie poistného (minimum) \leq **váš vymeriavací základ pre platenie poistného** \leq zákonný maximálny vymeriavací základ pre výpočet poistného (maximum)

Váš vymeriavací základ pre platenie poistného sa vypočíta z vašich priemerných mesačných príjmov z poistenej zárobkovej činnosti, tak ako sú príjmy uvedené vo vašom **výmere pre daň z príjmov**. Pre vymeriavací základ pre platenie poistného za rok 2017 je rozhodujúci výmer pre daň z príjmu za rok 2017.

Pripočítajte si odvody poistného!

Vo vašom výmere pre daň z príjmu sa odvody poistného považujú za náklady a sú preto z vašich príjmov už odpočítané. K vášmu vymeriavaciemu základu pre platenie poistného musíte preto k vyššie uvedeným príjmom **pripočítať poistné odvody do dôchodkového a zdravotného poistenia** v zmysle Zákona o živnostenskom sociálnom poistení (GSVG), ktoré vám boli v príslušnom kalendárnom roku **predpísané**. Ak ste samostatne zárobkovo činná osoba a v zmysle Zákona o všeobecnom sociálnom poistení podliehate zdravotnému poisteniu (napr. ako umelec, zverolekár atď.), musíte si pripočítať aj vaše **poistné odvody podľa Zákona o sociálnom poistení živnostníkov (ASVG)**. Ak ste sa okrem toho rozhodli aj pre dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti (pozri bod č. 8.), musíte pripočítať aj poistné odvody do poistenia v nezamestnanosti.

Čo znamená predbežný vymeriavací základ pre platenie poistného?

Ak máme k dispozícii váš vymeriavací základ pre platenie dane na kalendárny rok, vypočítame **predbežný vymeriavací základ pre platenie poistného**. Tu je potrebné rozlišovať dva prípady:

- Ste u nás **ново** poistený: Ako predbežný vymeriavací základ pre poistné platí pre vás príslušný **minimálny vymeriavací základ pre poistné**.
- Ste **už u nás poistencom**: Váš predbežný vymeriavací základ pre poistného sa odvodí od **príjmov spred troch rokov** (2014 pre 2017) od vtedy stanovených odvodov dôchodkového a zdravotného poistenia. Sumu týchto odvodov „aktualizujeme“, aby sa vyrovnala inflácia (faktor 2017: 1,077), a potom ju vydělíme počtom mesiacov, v ktorých ste boli v roku pred tromi rokmi poistený. Výsledkom je predbežný vymeriavací základ pre platenie poistného.

Príklad

V roku 2014 ste boli u nás povinné poistený a v tomto období ste mali príjem s povinným poistením celkovo 32 000 eur. „Aktualizovaná“ celková suma za rok 2017 je teda 34 464 eur ($32\,000 \times 1,077$). Váš predbežný vymeriavací základ pre platenie poistného za rok 2017 je mesačne 3 446,40 euro ($34\,464 \div 10$).

Ako sa vypočíta definitívny vymeriavací základ pre platenie poistného?

Len čo je k dispozícii **výmer pre daň z príjmu** za príslušný rok poistenia, vypočíta sa definitívny vymeriavací základ pre platenie poistného. K tomuto vydělíme sumu z príjmov zo zárobkovej činnosti a odvodov do dôchodkového a zdravotného

poistenia, ktoré vám boli stanovené v tomto poistnom roku, počtom mesiacov povinného poistenia v príslušnom poistnom roku.

Potom porovnáme odvody, ktoré boli vypočítané na základe predbežného vymeriavacieho základu pre platbu poistného s odvodmi, ktoré vychádzajú z definitívneho vymeriavacieho základu pre platbu poistného. Tento postup sa nazýva „**dodatočné zúčtovanie**“ a môže viesť k tomu, že budete musieť poistné doplatiť alebo vám poistné vrátíme.

Existuje minimálne poistné pre môj vymeriavací základ na platbu poistného?

Ak sa na vás vzťahuje povinné poistenie, musíte odvieť určitú minimálnu sumu ako poistné, aj keď máte nízky príjem. Túto minimálnu sumu poistného vypočítame na základe tzv. minimálneho vymeriavacieho základu pre platbu poistného. Pre dôchodkové a zdravotné poistenie platia rôzne minimálne vymeriavacie základy pre platbu poistného.

	Mesačný minimálny vymeriavací základ pre platbu poistného
Dôchodkové poistenie	723,52 eura (hodnota platná pre rok 2017)
Zdravotné poistenie	425,70 eura (hodnota platná pre rok 2017)

Existuje maximálna suma poistného pre môj vymeriavací základ pre platbu poistného?

Maximálny vymeriavací základ pre platbu poistného je maximálny možný vymeriavací základ pre platbu poistného použitý pri výpočte výšky vašich odvodov poistného. Ak by ste dosiahli nad tento rámec príjmy podliehajúce povinnému poisteniu, aj tak sa vypočítajú vaše sumy poistného na základe maximálneho vymeriavacieho základu pre platenie poistného. Predbežný a definitívny maximálny vymeriavací základ pre platbu poistného je na rok 2017 jednotný tak pre predbežnú, ako aj definitívnu sumu poistného **5 810 eur mesačne** (69 720 eur ročne).

Žiadosť o zvýšenie vymeriavacieho základu pre platbu poistného v rámci dôchodkového poistenia

S cieľom **zlepšenia vášho nároku na dôchodok**, môžete na prvé tri roky povinného poistenia podať žiadosť o zvýšenie vášho definitívneho vymeriavacieho základu pre platbu poistného v rámci dôchodkového poistenia na základe **investícií pre založenie živnosti na maximálny vymeriavací základ na platenie poistného**. Túto žiadosť môžete podať do rozhodujúceho dňa pre stanovenie dôchodku. Je potrebné doplatiť rozdiel medzi príspevkami poistného (vrátane prípadnej valorizácie).

Ste živnostník alebo spoločník v živnosti počas prvých troch rokov po založení firmy

Fixný vymeriavací základ pre platbu poistného pre profesijne začínajúcich

Aby bolo možné vypočítať náklady na sociálne poistenie, platí pre **profesijne začínajúcich (nová registrácia do Hospodárskej komory) počas prvých dvoch kalendárnych rokov zákonného poistenia v rámci zdravotného poistenia** pevný vymeriavací základ pre výpočet sumy poistného **425,70 eura** (hodnota pre rok 2017) mesačne. Sumy poistného sa už nebudú upravovať. V treťom roku povinného poistenia platí pre vaše zdravotné poistenie minimálny vymeriavací základ pre sumu poistného ako predbežný vymeriavací základ pre platbu poistného.

V rámci dôchodkového poistenia platí minimálny vymeriavací základ pre platbu poistného pre všetky tri roky ako predbežný vymeriavací základ pre platbu poistného.

Pozor:

Tieto sa vzťahujú vždy na **kalendárne mesiace**.

Príklad: Vašu činnosť ste začali vykonávať v mesiaci júl v príslušnom roku. Z fixného vymeriavacieho základu pre výpočet poistného do zdravotného poistenia profitujete 18 mesiacov.

(minimálny) vymeriavací základ pre výpočet poistného vzťahujúci sa na profesijne začínajúcich (mesačne)		maximálny vymeriavací základ pre výpočet poistného mesačne
Dôchodkové poistenie	723,52 eura	5 810 eura
Zdravotné poistenie	425,70 eura	
poistné v rámci dôchodkového poistenia (štvrt'ročne)		
401,55 eura		3 146,85 eura
poistné v rámci zdravotného poistenia (štvrt'ročne)		
97,71 eura		
poistné v rámci úrazového poistenia (štvrt'ročne)		
27,99 eura		

Odvody poistného pre rok 2017 (pre profesijne začínajúcich)

Kedy sa považujem za viacnásobne poisteného?

Za **viacnásobne poisteného** v rámci dôchodkového, zdravotného a úrazového poistenia sa považujete vtedy, ak okrem vašej samostatnej zárobkovej činnosti

- vykonávate aj **závislú činnosť** podliehajúcu povinnému poisteniu;
- vykonávate **činnosť v rámci poľnohospodárstva alebo lesného hospodárstva**.

Vplyv viacnásobného poistenia:

- **na dôchodkové poistenie:** Vaše poistné odvody spočítame. Takto budete mať nárok na vyšší dôchodok.
- **na zdravotné poistenie:** Môžete si vybrať z jednotlivých zdravotných poistení.
- **na úrazové poistenie:** Ste chránený v rámci všetkých poistených zárobkových činností.

Som viacnásobne poistený. Čo sa stane, ak súčet mojich príjmov prekročí maximálny vymeriavací základ pre poistné odvody?

Ak ste viacnásobne poistený, musíte v každom systéme, ktorého ste súčasťou, platiť odvody do zdravotného a sociálneho poistenia. S týmto cieľom sa spočítajú vaše jednotlivé **vymeriavacie základy pre poistné odvody**. Najvyšší vymeriavací základ pre poistné odvody je vo všetkých zákonoch rovnaký. Ak ste viacnásobne poistený, je tým poistená aj **horná hranica pre sumu vašich vymeriavacích základov pre poistné odvody**.

Maximálny vymeriavací základ platný pre poistný rok môžete vypočítať pomocou nasledujúceho vzorca:

$$\boxed{\text{mesačný maximálny vymeriavací základ pre poistné odvody}} + \boxed{\text{počet mesiacov povinného poistenia v rámci zárobkovej činnosti}} = \boxed{\text{maximálny vymeriavací základ pre poistný rok}}$$

Ak ste viacnásobne poistený a môžete vydokladovať, že suma vašich ročných vymeriavacích základov bude prekračovať hodnotu maximálneho vymeriavacieho základu, môžete odvádzať do dôchodkového poistenia samostatne zárobkových osôb nižšie poistné odvody alebo nemusíte odvádzať žiadne poistné. O toto však musíte požiadať (**predpis rozdielovej sumy poistných odvodov**).

Pozor:

V prebiehajúcom roku ešte nie je známe, koľko mesiacov budete povinne poistený. Preto nemôžeme ešte vypočítať maximálny vymeriavací základ pre poistné odvody v tomto roku. Predpis rozdielovej sumy sa preto vypočíta mesačne:

$$\begin{array}{|c|} \hline \text{maximálny} \\ \text{mesačný} \\ \text{vymeriavací} \\ \text{základ pre} \\ \text{poistné odvody} \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|} \hline \text{mesačný} \\ \text{vymeriavací} \\ \text{základ z vašej} \\ \text{závislej} \\ \text{zárobkovej činnosti} \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|} \hline \text{rozdielový} \\ \text{vymeriavací základ pre} \\ \text{poistné odvody} \\ \text{(vymeriavací základ} \\ \text{pre poistné odvody} \\ \text{v rámci Sociálneho} \\ \text{poistenia živnostníkov} \\ \text{GSVG)} \\ \hline \end{array}$$

Len čo sú definitívne stanovené vaše vymeriavacie základy pre poistné odvody, definitívne sa vyrátajú vaše poistné odvody do Sociálneho poistenia živnostníkov (GSVG). Toto môže mať za následok doplatok alebo dobropis poistného. Hornou hranicou je opäť **ročný** maximálny vymeriavací základ pre poistné odvody.

Aj v prípade nasledujúcich viacnásobných poistení máte nárok požiadať o predpis rozdielových vymeriavacích základov pre poistné odvody:

- Máte príjmy z činnosti podliehajúce povinnému Sociálnemu poisteniu živnostníkov (GSVG) a poberáte dôchodok (je možný predpis rozdielovej sumy v zdravotnej poisťovni).
- Súčasne vykonávate živnosť a činnosť v oblasti **poľnohospodárstva alebo lesného hospodárstva** (žiadosť adresovaná sociálnej poisťovni roľníkov).

Pracujem ako štátny úradník (štátna úradníčka) a zároveň vykonávam živnosť, resp. vediem poľnohospodársku alebo lesohospodársku prevádzku. Platia pre mňa ustanovenia ohľadne viacnásobného poistenia?

Dôchodkové poistenie:

Pri živnostenskom, resp. poľnohospodárskom dôchodkovom poistení musíte zaplatiť **sumy až do hodnoty maximálneho vymeriavacieho základu pre poistné** (neexistuje viacnásobné poistenie).

Zdravotné poistenie:

V oblasti zdravotného poistenia platí pre sumu vašich živnostenských zárobkových činností maximálny vymeriavací základ pre poistné odvody. V takomto prípade je teda **možný predpis rozdielovej sumy**.

Nepožiadal som o predpis rozdielu súm poistného a v rámci viacnásobného poistenia som zaplatil sumy vyššie ako maximálny vymeriavací základ pre odvod poistného. Vrátia sa mi tieto odvodené sumy?

Dôchodkové poistenie:

Po odchode do dôchodku sa vám navyše odvodené sumy **automaticky preplatia**. Tieto preplatky vám môžu byť preplatené už skôr, ak o to požiadate. Toto je možné, len čo môžeme definitívne vypočítať výšku preplatku.

Zdravotné poistenie:

Poistné, ktoré ste zaplatili navyše, môžeme na **požiadanie** vrátiť. Žiadosť je potrebné predložiť do konca tretieho kalendárneho roku nasledujúceho po poistnom roku. (Žiadosť pre poistný rok 2016 sa musí podať najneskôr do roku 2019.)

Ovplyvní viacnásobné poistenie minimálny vymeriavací základ pre platenie poistného?

Pri viacnásobnom poistení podľa Sociálneho poistenia živnostníkov (GSVG) v kombinácii so Všeobecným sociálnym poistením (ASVG) neplatí pre vaše poistné odvody minimálna suma, ak **suma zo všetkých vymeriavacích základov pre platenie poistného** dosiahne hodnotu **minimálneho vymeriavacieho základu pre poistenie GSVG**.

V prípade viacnásobného poistenia sa poistné odvody v rámci Sociálneho poistenia živnostníkov (GSVG) vypočítajú len na základe skutočných príjmov zo živnostenskej činnosti. Napríklad nemusíte platiť **poistné odvody v rámci Sociálneho poistenia živnostníkov (GSVG)**, ak nedosiahnete príjmy podliehajúce Sociálnemu poisteniu živnostníkov GSVG (alebo dokonca aj straty) a k tomu ešte dosiahnu vaše ďalšie príjmy minimálny vymeriavací základ pre výpočet poistných odvodov v rámci Sociálneho poistenia živnostníkov (GSVG). Ak je výška vašich ďalších príjmov pod hodnotou minimálneho vymeriavacieho základu pre poistné v rámci Sociálneho poistenia živnostníkov (GSVG), tak rozdiel k tomuto základu platí ako základ pre výpočet vašich poistných odvodov v rámci Sociálneho poistenia živnostníkov (GSVG).

Pri viacnásobnom poistení, t. j. Sociálne poistenie živnostníkov (GSVG) v kombinácii so zdravotným a úrazovým poistením štátnych úradníkov (B-UKVG) platia tieto ustanovenia len pre zdravotné poistenie!

3. Dôchodkové poistenie

Novopoistení ešte nerozmýšľajú tak intenzívne o budúcom dôchodku. Z tohto dôvodu uvádzame v tejto kapitole len stručné informácie týkajúce sa dôchodkového poistenia.

Pozor:

Obdobia poistenia, ktoré ste získali v iných dôchodkových poisteniach, sa započítajú do dôchodku. Prechod na živnostenské sociálne poistenie nie je pre poistenca nevýhodou. **Všetky zákony týkajúce dôchodkového poistenia** sú koncipované tak, že sa **obdobia poistenia spočítavajú**.

Kto je zodpovedný za môj dôchodok?

Aj keď počas vášho života získate obdobia poistenia vo viacerých dôchodkových poisteniach, je za výpočet a výplatu vášho dôchodku v konečnom dôsledku zodpovedná **len jedna dôchodková poisťovňa**. A to je tá poisťovňa, v ktorej ste za posledných 15 rokov získali najviac poistných mesiacov. Táto poisťovňa potom k všetkým obdobiám, ktoré ste získali v rámci iných poistení, pristupuje tak, akoby to boli jej obdobia poistenia. Takáto poisťovňa však uplatňuje svoje ustanovenia.

V určitých časových obdobiach som bol viacnásobne poistený. Do ktorého dôchodkového poistenia sa tieto obdobia započítajú?

Ak súčasne vykonávate samostatnú i závislú zárobkovú činnosť, tak môžete získať poistné mesiace vo viacerých systémoch dôchodkového poistenia. Následne je však nutné, aby sa tieto obdobia poistenia pričlenili len k jednému poisteniu. Toto upravuje nasledujúci systém:

- Všeobecné sociálne poistenie (ASVG) + Sociálne poistenie živnostníkov (GSVG) -> Všetky poistné mesiace sa započítajú do Všeobecného sociálneho poistenia (ASVG). (Aj keď je príjem v rámci Sociálneho poistenia živnostníkov, t. j. GSVG, vyšší.)
- Sociálne poistenie živnostníkov (GSVG) + Sociálne poistenie poľnohospodárov (BSVG) -->Všetky poistné mesiace sa započítajú do Sociálneho poistenia živnostníkov GSVG. (Aj keď je príjem podľa Sociálneho poistenia poľnohospodárov, t. j. BSVG, vyšší.)

Pri výpočte vášho dôchodku sa zohľadnia vymeriavacie základy pre poistné odvody všetkých poistení zahrnutých vo vašom viacnásobnom poistení.

Aké plnenia vyplývajú z dôchodkového poistenia?

Dôchodkové poistenie sa stará o finančné zabezpečenie poistenca a jeho príslušníkov aj v **starobe**, v prípade **neschopnosti vykonávať zárobkovú činnosť** alebo po **smrti** poistenca. Najdôležitejším plnením tohto poistenia je dôchodok. Existujú nasledujúce formy:

- starobný dôchodok (ženy od 60*/muži od 65 rokov)
- predčasný starobný dôchodok pri dlhom období poistenia
- predčasný dôchodok
- dôchodok za ťažkú prácu
- dôchodok pri neschopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (nezávisle od veku)
- vdovský/vdovecký dôchodok, dôchodok pre pozostalých registrovaných partnerov
- sirotský dôchodok

Pozor:

Každá žiadosť o dôchodok pri neschopnosti vykonávať zárobkovú činnosť platí prednostne ako žiadosť o rehabilitačné opatrenia. Ak by sa týmito opatreniami mohlo predísť neschopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, vzniká v tejto súvislosti za určitých predpokladov právny nárok na takéto rehabilitačné opatrenia.

Preventívna zdravotná starostlivosť

Z dôchodkového poistenia sa okrem dôchodku hradia aj pobyty v kúpeľoch, resp. sanatóriách, alebo sa poskytujú príspevky na úhradu nákladov.

Ako sa vypočíta môj dôchodok?

Harmonizácia dôchodkov v roku 2005 zaviedla jednotný dôchodkový systém:

- Narodili ste sa po 1. januári 1955 (vrátane 1. januára 1955): Existuje pre vás dôchodkový účet od 1. januára 2005.
- Narodili ste sa pred 1. januárom 1955: Vzťahuje sa na vás naďalej dôchodkové právo (pred 2005).

* Dôchodkový vek žien sa medzi rokmi 2024 a 2032 prispôsobí dôchodkovému veku mužov.

Výpočet dôchodku pre osoby

narodené od 1. januára 1955 (vrátane 1. januára 1955):

Od 1. januára 2005 sa pre vás zriadil dôchodkový účet, z ktorého si môžete vypočítať dôchodok. Každá platba poisťného prispieva k zvýšeniu vášho nároku na dôchodok. Staré odvody poisťného valorizujeme podľa úrovne miezd.

Kedy sa zakladá môj dôchodkový účet?

Vedenie účtu sa začína kalendárnym rokom, v ktorom ste prvýkrát vstúpili do poisťenského vzťahu v rámci dôchodkového poistenia.

Kedy sa ruší môj dôchodkový účet?

Dôchodkový účet sa končí kalendárnym rokom, do ktorého spadá rozhodujúci deň pre stanovenie dôchodku.

Na dôchodkový účet sa ukladajú všetky odvody poisťného počas všetkých poisťných období. Sem patria napríklad:

- zárobková činnosť
- výchova dieťaťa
- vojenská a civilná služba
- nezamestnanosť
- obdobia dobrovoľného poistenia

Vzorec 65-45-80

Ak idete do dôchodku po dovŕšení **65 rokov**, dostanete po **45 rokoch poistenia 80 %** vášho celkového mesačného **priemerného životného príjmu** ako dôchodok (brutto, až do maximálneho vymeriavacieho základu pre poisťné).

Pozor:

Pri **predčasnom odchode do dôchodku** (dôchodkový koridor od 62 rokov), musíte počítať so **zrážkami** z vášho dôchodku. V prípade odchodu do dôchodku **neskôr** ako v 65 rokov dôjde k **navýšeniu**.

Poistné mesiace ste získali už pred rokom 2005

Aj pre vás sa dôchodok vypočíta výlučne z vášho dôchodkového účtu. Od 1. januára 2014 sa zjednodušil dovtedy komplikovaný systém pre výpočet. K 1. januáru 2014 sa vypočítava **prvotný dobropis na účte**. Tento zohľadňuje všetky obdobia poistenia k 31. decembru 2013 a ako celkový dobropis za rok 2013 sa započíta do vášho existujúceho dôchodkového účtu. O prvotnom dobropise na účte vás budeme automaticky informovať.

Za každý rok od 2014 sa vaše odvody poistného budú ukladať na váš dôchodkový účet a pripočítajú sa k prvotnému dobropisu na účte. Sumy budú každý rok zhodnotené a ich súčet sa bude rovnať sume celkového dobropisu. Celkový dobropis vydelený číslom 14 udáva mesačnú hodnotu dôchodku v hrubom. Budúce obdobia poistenia, ako aj zrážky v prípade odchodu do dôchodku pred dovŕšením dôchodkového veku, táto hodnota nezohľadňuje.

Výpočet dôchodku pre osoby narodené pred 1. januárom 1955:

Pre výšku vášho dôchodku sú dôležité tri faktory:

- celkový vymeriavací základ
- percentá dôchodku
- vek pri odchode do dôchodku

Celkový vymeriavací základ: vypočítame z vymeriavacieho základu k rozhodujúcemu dňu a – ak existuje – z vymeriavacieho základu za obdobie výchovy detí.

- **Vymeriavací základ k rozhodujúcemu dňu:** vypočítame z priemeru 348 „najlepších“ mesačných celkových vymeriavacích základov pre platenie poistných odvodov.
- **Vymeriavací základ za obdobie výchovy detí:** fixná suma

Podrobné informácie o výpočte dôchodku – **informačné brožúry Sociálnej poisťovne živnostníkov (SVA)** na tému dôchodky.

Dôchodok je určitá **percentuálna časť** vymeriavacieho základu.

Táto percentuálna časť

- sa vypočíta z obdobia poistenia
- sa navýši o počet získaných poistných mesiacov.

Za **každých 12 poistných mesiacov** vám patrí 1,78 % vymeriavacieho základu.

Zvyšok tvoriaci menej ako 12 mesiacov sa zohľadní alikvotne.

Pozor:

Ak odídete do dôchodku pred **dovršením 60 rokov (ženy)**, resp. **65 rokov (muži)**, je potrebné počítať so zrážkami.

Existuje možnosť dobrovoľného platenia vyšších odvodov s cieľom vyššieho dôchodku?

Každá povinne poistená osoba má možnosť dobrovoľného **pripoistenia**. Výšku poistného si tak môžete voľne zvoliť až do stanoveného horného limitu (pre rok 2017: 9 960 eur).

Kedykoľvek máte možnosť platiť poistné na pripoistenie. Po odchode do dôchodku dostanete za tieto platby **dodatočný dôchodok**, ako ho ponúkajú aj súkromné inštitúcie.

Poistné, o ktoré môžeme váš mesačný dôchodok navýšiť, závisí od nasledujúcich faktorov:

- **Vek v čase vkladov**
- **Vek v čase odchodu do dôchodku**

Navýšenie dôchodku je o to vyššie, čím skôr sa uskutočnia vklady, resp. čím neskôr sa nárokuje dôchodok.

4. Zdravotné poistenie

Ktoré osoby sú zahrnuté do môjho zdravotného poistenia?

Ochrana živnostenského zdravotného poistenia sa nevzťahuje len na vás, ale za určitých predpokladov aj na:

- **vaše deti**
- **vášho manželského partnera**
- **vášho registrovaného partnera, resp. životného druha**
- **vášho ošetrojúceho príslušníka**

Všetky zmienené osoby majú oprávnený nárok, ak nemajú vlastné (zákonné) zdravotné poistenie.

Pozor:

Nahláste nám **mená a dátumy narodenia vašich príslušníkov**, aby sme mohli uskutočniť poistné plnenie!

Spolupoistené deti

Môžete spolupoistiť:

- **manželské deti**
- **nemanželské deti**
- **deti narodené ako nemanželské, ktoré sú uzavretím manželstva rodičov úradne uznané**
- **adoptované deti**
- **nevlastné deti**
- **vnukov**

ak s vami žijú trvale v spoločnej domácnosti.

- **Deti zverené do opatery**

sa môžu spolupoistiť, ak sa o ne staráte **bezplatne** alebo **na základe úradného povolenia**.

Pozor:

Ak ste vy a váš **manželský partner** poistený **v rôznych zdravotných poisťovniach**, sú vaše deti z princípu spolupoistené v oboch poisťovacích inštitúciách.

Vekové ohraňenie pre spolupoistenie

Deti môžete všeobecne spolupoistiť do ich **18. roku**. Ak deti absolvujú školskú dochádzku alebo prípravu na povolanie, je spolupoistenie možné až do ich **27. narodenín**. Okrem tohto sú možné len výnimočné prípady.

Za spolupoistené deti **nemusíte platiť dodatočné odvody**.

Spolupoistení partneri a životní druhovia

Za spolupoistených partnerov a životných druhov musíte platiť **dodatočné odvody poistného**.

V nasledujúcich prípadoch platí **výnimka** a za partnerov a životných druhov nemusíte platiť dodatočné odvody poistného:

- Váš partner/životný druh vychováva **deti**, ktoré žijú v spoločnej domácnosti.
- Váš partner/životný druh v minulosti **vychovával 4 roky** jedno **dieťa** v spoločnej domácnosti.
- Ako poistenec poberáte **opatrovateľský príspevok 3. stupňa** a ste opatrovaný životným partnerom/druhom.
- Váš partner/životný druh poberá **opatrovateľský príspevok 3. stupňa**.
- Váš čistý príjem je nižší ako **smerné číslo stanovené pre kompenzačnú dávku do výšky životného minima** pre manželské páry (1 334,17 eura).
- Existuje potreba **osobitnej sociálnej ochrany**.

Spolupoistenie opatrujúcich príslušníkov

Nasledujúci príslušníci majú nárok na spolupoistenie, ak neexistuje žiadne iné zdravotné poistenie a ich obvyklý pobyt je v Rakúsku:

- manželský partner
- registrovaný partner
- životný druh
- švagor až do 4. stupňa
rodičia poverení pestúnskou
- príbuzný až do 4. stupňa
(v priamej alebo bočnej línii)
- adoptívne deti, nevlastné deti a deti
v pestúnskej starostlivosti
- adoptívni rodičia, nevlastní rodičia
a rodičia poverení pestúnskou starostlivosťou
(v priamej alebo bočnej línii)

Okrem toho platia nasledujúce predpoklady:

- Hlavný poistenec poberá **opatrovateľský príspevok 3. stupňa** alebo vyššiu sumu.
- Hlavný poistenec je opatrovaný **v domácnosti** (nie v nemocnici alebo opatrovateľskom domove).
- Opatrovateľ venuje svoju **pracovnú silu prevažne opatrovaniu**.
- Opatrovanie **nie je vykonávané ako živnosť**.

Ošetrojúci príbuzní vo všeobecnosti **neplatia dodatočné poistné**.

Aký je rozdiel medzi vecnými plneniami a peňažnými plneniami v rámci zdravotného poistenia?

Ako poistenec v živnostenskom zdravotnom poistení máte nárok **na vecné plnenie** alebo **na peňažné plnenie**.

Vecné plnenia

Ako poistenec s nárokom na vecné plnenie môžete **u zmluvných lekárov** predložiť vašu **elektronickú kartu** a budete ošetrovaný **na účet Sociálnej poisťovne živnostníkov SVA**.

Peňažné plnenia

Ako poistenec oprávnený na peňažné plnenie ste u lekára považovaný za súkromného pacienta a honoráre musíte uhradiť z vlastných prostriedkov. Následne dostanete od nás **úhradu** podľa tarify.

Mám nárok na vecné plnenia alebo peňažné plnenia?

- Počas **prvých troch rokov** zdravotného poistenia v rámci Sociálneho poistenia živnostníkov (GSVG) alebo v prípade **viacnásobného poistenia**: máte nárok na **vecné plnenia**.
- Od štvrtého roku zdravotného poistenia v rámci Sociálneho poistenia živnostníkov (GSVG): výška vášho predbežného vymeriavacieho základu pre poistné odvody ovplyvní váš nárok na poistné plnenie.
 - váš ročný príjem **je nižší** ako „**limit pre vecné plnenie**“ (pre rok 2017: 69 719,99 eura):
máte nárok na **vecné plnenie**.
 - váš ročný príjem **je vyšší** ako „**limit pre vecné plnenie**“ (rok 2017: 69 719,99 eura):
máte nárok na **peňažné plnenie**.

Aké možnosti existujú v zdravotnom poistení v rámci Sociálneho poistenia živnostníkov (GSVG)?

Vaše poistné krytie môžete individuálne prispôsobiť vašim požiadavkám. Máte pritom nasledujúce možnosti:

- Pre osoby oprávnené na vecné plnenie
 - „úplné oprávnenie na peňažné plnenie“ alebo
 - „osobitná poistná trieda oprávnenia na peňažné plnenie“
- Pre osoby oprávnené na finančné plnenie
 - „osobitná poistná trieda oprávnenia na peňažné plnenie“

„Úplné oprávnenie na peňažné plnenie“

Táto možnosť zodpovedá predchádzajúcemu vyššiemu zaradeniu. Pri **návšteve lekára**, pri **predpísaní liekov** a v **osobitnej poistnej triede pre nemocnice** ste považovaní za **súkromného pacienta** a najskôr musíte zaplatiť na vlastné náklady. My vám uhradíme náklady podľa tarify, zaplatíme však maximálne 80 % nákladov.

Táto opcia stojí mesačne **102,24 eura** (hodnota na rok 2017) navyše k normálnemu poistnému na zdravotné poistenie.

„Osobitná poistná trieda oprávnenia na peňažné plnenie“

V tejto alternatíve máte nárok na peňažné plnenie len v prípadoch, ktoré sa vzťahujú na **nemocnice špeciálnej kategórie**.

Táto opcia **stojí pre osoby oprávnené na vecné plnenie 81,81 eura** (hodnota na rok 2017) k bežným poistným odvodom do zdravotného poistenia. Osoby s nárokom na peňažné plnenie majú túto opciu bezplatne.

Kedy sa začínajú a kedy končia možnosti?

Možnosť **sa začína** zásadne **prvým dňom mesiaca** po podaní žiadosti. Možnosť však môže nadobudnúť účinnosť aj začiatkom povinného poistenia. K tomu je potrebné, aby ste nám v lehote do 4 týždňov po našom oznámení o začiatku povinného poistenia doručili žiadosť.

Možnosť sa končí **skončením povinného poistenia**. Môže sa však ukončiť aj vystúpením. Môžete vystúpiť najskôr na konci príslušného kalendárneho roku, ktorý nasleduje po začiatku opcie. Podľa tohto je teda možné vystúpiť vždy len ku **koncu kalendárneho roka**. Ak nezaplatíte dodatočné poistné, je tiež možné, že vás z opcie vylúčime.

Pozor:

Ak **ste oprávnený na vecné plnenie** a zvolíte možnosť „úplné oprávnenie na peňažné plnenie“ alebo „osobitná poistná trieda oprávnenia na peňažné plnenie“, môžeme vám uhradiť **osobitnú triedu pre nemocnice** až po uplynutí **čakacej lehoty 6 mesiacov**. Ak ste boli bezprostredne pred začatím opcie oprávnený na peňažné plnenie, čakacia lehota sa skrúti o tento čas.

Uzavreli ste privátne pripoistenie

Opcie môžu byť pre vás zaujímavé, ak ste oprávnený na vecné plnenie a uzavreli ste **privátne pripoistenie pre nemocnice**. V takomto prípade môže oprávnenie na peňažné plnenie pre osobitnú poistnú triedu pre nemocnice spôsobiť zníženie prémie vášho privátneho poistenia.

Aké plnenia sú zahrnuté v zdravotnom poistení?

Pozor:

Ak ste oprávnený na **vecné plynutie**, musíte časť nákladov na vaše ošetrenie uhradiť sám. Tento podiel sa nazýva **spoluúčasť**.

Môžete byť oslobodený od **spoluúčasti**. To je možné v nasledujúcich prípadoch:

- nutnosť sociálnej ochrany (nízky príjem rodiny)
- prebiehajúca chemoterapia a ožarovanie
- ošetrovanie pomocou dialýzy
- po uskutočnenej transplantácii orgánov
- pri stupni postihnutia minimálne 50 %
- ťažká invalidita

Okrem toho sú od spoluúčasti všeobecne oslobodené spolupoistené **deti**. (Výnimka: liečebné/zdravotnícke pomôcky od dovŕšenia veku 15 rokov, regulácie čeluste)

V prípade zvláštnej nevyhnutnosti sociálnej ochrany môžete byť oslobodený od **poplatku za recept**.

Lekárska pomoc

Vecné plnenie

Ak sa u vášho **zmluvného lekára** preukážete vašou elektronickou kartou, započíta si svoj honorár priamo so Sociálnou poisťovňou živnostníkov (SVA). Požadujeme od vás dodatočne vrátiť 20 % (alebo 10 % účasti na kontrole zdravotného stavu a dosiahnutí zdravotných cieľov, resp. pri účasti na projektoch „Disease Management-Diabetes Typ 2“) nákladov ako **spoluúčasť**.

Peňažné plnenie

V prípade návštevy lekára ste považovaný za **privátneho pacienta**. Honorár lekára preto musíte najprv uhradiť z vlastných prostriedkov. Po predložení **faktúry** nášmu úradu vám náklady uhradíme. Úhrada nákladov sa vykonáva podľa planých odmeňovacích taríf. V prípade účasti na lekárskej kontrole a dosiahnutia zdravotných cieľov, príp. účasti na projektoch „Disease Management-Diabetes Typ 2“ vám bude vrátených o 10 % viac. Preplatíme vám však maximálne 80 % skutočných nákladov.

Lieky

Vecné plnenie

V prípade, že vám boli predpísané lieky na **lekársky predpis zdravotnej poisťovne**, dostanete ich v lekární po zaplatení **poplatku za lekársky predpis** vo výške 5,85 eura.

Peňažné plnenie

Lieky, ktoré vám budú predpísané na **privátny lekársky predpis**, musíte v lekárni zaplatiť sami. Preplatíme vám 80 % **taxy za lieky** po odpočítaní poplatku za lekársky predpis.

Máte možnosť **priamo zúčtovať** **privátne lekárske predpisy** v lekárňach so sociálnou poisťovňou SVA. Na to nám musíte oznámiť vaše osobné údaje a dodržiavať smernice týkajúce sa ekonomického spôsobu predpisovania.

Liečebné/zdravotnícke pomôcky

Žiaden rozdiel medzi vecným a peňažným plnením

Všetci poistenci podľa GSVG majú nárok na liečebné pomôcky a zdravotnícke pomôcky, ako napr. ortopedické vložky do topánok alebo gumové pančuchy. U našich zmluvných partnerov si ich môžete zaobstarať v rámci vecného plnenia.

Pozor:

- Za liečebné a zdravotnícke pomôcky vám vyúčtujeme **spoluúčasť** vo výške **20 %**. Spoluúčasť však musí byť **minimálne 33,20 eura**.
- Za **okuliare a kontaktné šošovky** musí byť spoluúčasť od 1. januára 2017 **minimálne 99,60 eura**.

Deti až do dovŕšenia 15. roku sú zo spoluúčasti vyňaté.

Nemocničná starostlivosť

- Všeobecná trieda poplatkov

Žiaden rozdiel medzi vecným a peňažným plnením

Za ošetrovanie v rámci všeobecnej triedy poplatkov zmluvnej nemocnice musíte zaplatiť iba poplatky za denné nemocničné poplatky. Ďalšie liečenie je pre vás bezplatné.

- Osobitná trieda poplatkov

Vecné plnenie

Za ošetrovanie v nemocnici, ktorá nemá uzavretú zmluvu so sociálnou poisťovňou SVA, vám zaplatíme úhradu vo výške 228,07 eur/deň. Táto suma zodpovedá príplatku na náklady spojené s ošetrovaním. Ďalšie náklady nad limit osobitnej triedy poplatkov vám nemôžeme uhradiť.

Peňažné plnenie

Ak máte nárok na peňažné plnenie a zvolíte si osobitnú triedu poplatkov, platí pre vás nasledujúce:

- úhrada nákladov v súvislosti s poplatkami zariadenia
- paušálna úhrada osobitných poplatkov
- eventuálne úhrada nákladov spojených s operáciou

Pozor:

Poistencom s nárokom na peňažné plnenie môžeme preplatiť maximálne 80 % nákladov vyplývajúcich z pobytu v nemocnici. Skutočná suma je väčšinou ešte nižšia. Aby sa mohli pokryť zvyšné náklady, odporúčame vám preto privátne pripoistenie.

Poistné plnenie v materstve

Žiaden rozdiel medzi vecným a peňažným plnením

Prehliadky na základe preukazu matky s dieťaťom, ako aj pomoc **pôrodnej asistentky a diplomovanej detskej zdravotnej sestry/dojčenskej sestry** sú pre všetkých poistencov bezplatné. Informácie týkajúce sa pobytu v nemocnici sú uvedené v bode „Nemocničná starostlivosť“.

Dávky v materstve

Žiaden rozdiel medzi vecným a peňažným plnením

Dávky v materstve vám vyplatíme, ak zamestnáte **pomocnú silu**, ak to bude možné. Matky majú nárok na dávku v materstve v sume **53,11 eura za deň**:

- počas posledných ôsmich týždňov pred pôrodom
- v samotný deň pôrodu
- počas prvých ôsmich týždňov po pôrode

V prípade **narodenia viacerých detí, predčasného pôrodu** alebo **cisárskeho rezu** sa dávky v materstve vyplácajú 12 týždňov po pôrode.

Rodičovský príspevok

Rodičovský príspevok je k dispozícii v dvoch systémoch. Je možné poberať ho buď ako paušálny príspevok (4 varianty príspevku pre deti narodené do 28. 2. 2017 alebo účet na rodičovský príspevok pre deti narodené po 1. 3. 2017), alebo ako rodičovský príspevok, ktorého výška závisí od výšky príjmov.

Rodičovský príspevok vo forme paušálneho príspevku znamená, že rodičom je priznaný príspevok, ktorý je tým aj čiastočne vyplatený. Paušálny rodičovský príspevok dostanú rodičia bez ohľadu na zárobkovú činnosť, ktorú vykonávali pred narodením dieťaťa.

Primárnou funkciou rodičovského príspevku závislého od výšky príjmov je, že tým rodičom, ktorí sa chcú z pracovného života stiahnuť len na krátko a majú vyšší príjem, ponúka možnosť dostať v tom čase náhradu mzdy.

Paušálne príspevky

Pre deti narodené do 28. 2. 2017: 4 varianty paušálnych dávok

Paušálny variant 30 + 6

Rodičovský príspevok vo výške 14,53 € na deň. Budete ju dostávať do ukončenia 30. mesiaca života dieťaťa, ak sa týka len jedného rodiča. Pri uplatnení oboma rodičmi sa čas vyplácania príspevku predlžuje o také časové obdobie, ktoré sa vzťahovalo na druhého rodiča, ale maximálne prináleží rodičovský príspevok do ukončenia 36. mesiaca života dieťaťa.

Paušálny variant 20 + 4

Výška rodičovského príspevku je 20,80 € na deň. Poberáte ho do ukončenia 20. mesiaca života dieťaťa, ak sa týka len jedného rodiča. Pri uplatnení oboma rodičmi sa čas vyplácania príspevku predlžuje o také časové obdobie, ktoré sa vzťahovalo na druhého rodiča, ale maximálne prináleží rodičovský príspevok do ukončenia 24. mesiaca života dieťaťa.

Paušálny variant 15 + 3

Výška rodičovského príspevku je 26,60 € na deň. Poberáte ho do ukončenia 15. mesiaca života dieťaťa, ak sa týka len jedného rodiča. Pri uplatnení oboma rodičmi sa čas vyplácania príspevku predlžuje o také časové obdobie, ktoré sa vzťahovalo na druhého rodiča, ale maximálne prináleží rodičovský príspevok do ukončenia 18. mesiaca života dieťaťa.

Paušálny variant 12 + 2

Výška rodičovského príspevku je 33 € na deň. Poberáte ho do ukončenia 12. mesiaca života dieťaťa, ak sa týka len jedného rodiča. Pri uplatnení oboma rodičmi sa čas vyplácania príspevku predlžuje o také časové obdobie, ktoré sa vzťahovalo na druhého rodiča, ale maximálne prináleží rodičovský príspevok do ukončenia 14. mesiaca života dieťaťa.

NOVINKA pre deti narodené po 1. 3. 2017: Účet na rodičovský príspevok (paušálny systém)

Pre deti narodené po 1. 3. 2017 sa doterajšie 4 paušálne varianty nahradia účtom na rodičovský príspevok. Výška denného rodičovského príspevku (14,53 – 33,88 eura) tu závisí od trvania nároku v rámci stanoveného rozsahu od narodenia dieťaťa (od 365 do 851 dní pre jedného rodiča, prípadne od 456 do 1 063 dní pri nárokovani oboma rodičmi), ktorý sa zvolí flexibilne. Z celkového času trvania nároku na dieťa je 20 % času určeného pre druhého rodiča vyhradených ako prenosné.

Rodičovský príspevok je závislý od výšky príjmov

Rodičovský príspevok je vo výške 80 % vašich posledných príjmov, maximálne však 66 eur na deň. Poberáte ho do ukončenia 12. mesiaca života dieťaťa (pre deti narodené po 1. 3. 2017: do 365. dňa odo dňa narodenia dieťaťa), ak sa týka len jedného rodiča. Pri uplatnení oboma rodičmi sa čas vyplácania príspevku predlžuje o také časové obdobie, ktoré sa vzťahovalo na druhého rodiča, ale maximálne prináleží rodičovský príspevok závislý od výšky príjmov do ukončenia 14. mesiaca života dieťaťa (pre deti narodené po 1. 3. 2017: do 426. dňa po narodení dieťaťa).

Aby ste mohli rodičovský príspevok poberať, musíte splniť určité všeobecné podmienky na vznik nároku (napr. nárok a poberanie rodinného príspevku pre dieťa, spoločná domácnosť s dieťaťom spolu s rovnakým trvalým pobytom). Aby ste rodičovský príspevok závislý od výšky príjmov mohli poberať, je potrebné okrem toho splniť aj požiadavky na zárobkovú činnosť.

Upozornenie:

Počas poberania rodičovského príspevku musia byť dodržané obmedzenia vedľajších príjmov:

Pre 4 paušálne varianty prípadne účet na rodičovský príspevok platia dve obmedzenia:

- všeobecná hraničná suma vo výške 16 200 eur ročne,
- individuálna hraničná suma vo výške 60 % vašich rozhodujúcich príjmov z príslušného kalendárneho roka pred narodením dieťaťa. Ak je vypočítaná individuálna hraničná suma vyššia ako 16 200 eur ročne, môžete potom po celý čas poberania paušálneho rodičovského príspevku dosiahnuť vyšší príslušný ročný vedľajší príjem.

Pri rodičovskom príspevku závislom od výšky príjmov nesmú vaše rozhodujúce príjmy prekročiť hranicu 6 800 eur (do 2016: 6 400 eur) ročne.

Ak sa prekročí relevantná ročná hranica vedľajších príjmov, hrozí dodatočná spätná požiadavka na vrátenie príspevku!

Tip: Ak vaše individuálne ročné príjmy prekročia hranicu vedľajších príjmov a rodičovský príspevok nepoberáte celý kalendárny rok, myslite na to, že pred uplynutím druhého kalendárneho roka, ktorý nasleduje po roku poberania príspevku, musíte predložiť predbežnú bilanciu, prípadne medzipríjmový výdavkový účet, pokiaľ chcete dodržať hranicu výšky vedľajších príjmov a vyhnúť sa spätnej požiadavke na vrátenie príspevku.

Počas trvania nároku na materský príspevok alebo iné podobné plnenie na týždennej báze (po 1. 3. 2017 aj počas trvania nároku na pomoc pri podnikaní) sa rodičovský príspevok nevypláca. Ak je však tento príspevok nižší ako rodičovský príspevok, prináleží poberateľovi vyrovnávacia platba.

Príspevok k paušálnemu rodičovskému príspevku

Rodičia s nízkymi príjmami môžu okrem toho požiadať o príspevok k paušálnemu rodičovskému príspevku vo výške 6,06 € na deň maximálne počas 12 mesiacov (príp. pre deti narodené po 1. 3. 2017: 365 dní) od podania návrhu.

Nárok na toto plnenie majú

- slobodní rodičia, ktorí majú nárok na paušálny rodičovský príspevok a nezarábajú viac ako 6 800 eur (do 2016: 6 400 eur) za kalendárny rok
- rodičia, ktorí žijú v manželstve alebo v partnerstve a majú nárok na paušálny rodičovský príspevok, pričom rodič, na ktorého sa príspevok vzťahuje, nemôže zarábať viac ako 6 800 eur (do 2016: 6 400 eur) a druhý rodič prípadne druhý partner/partnerka nesmie zarábať viac ako 16 200 eur za kalendárny rok.

Ak poberáte rodičovský príspevok závislý od výšky príjmov, nemáte na takúto podporu nárok!

NOVINKA pre deti narodené po 1. 3. 2017: Partnerské zvýhodnenie a rodinné časové zvýhodnenie

Ak rodičia poberali paušálny rodičovský príspevok alebo rodičovský príspevok v závislosti od výšky ich príjmov v približne rovnakej miere (50 : 50 alebo 60 : 40) a každý minimálne počas 124 dní, potom prislúcha každému rodičovi dieťaťa narodeného po 1. 3. 2017 po skončení celkového času poberania príspevku nárok na partnerské zvýhodnenie vo výške 500 eur v jednorazovej platbe.

Pre deti narodené po 1. 3. 2017 vzniká pre zárobkovo činných otcov, ktorí sa po narodení dieťaťa venujú len rodine a z toho dôvodu prerušia svoju zárobkovú činnosť na obdobie od 28 do 31 dní, možnosť dostávať finančnú podporu (vo výške 22,60 eura na deň) vo forme „rodinného časového zvýhodnenia“.

Bližšie informácie o téme rodičovského príspevku nájdete na domovskej stránke spolkového ministerstva pre rodinu a mládež (BMFJ) na adrese **[www.bmfj.gv.a](http://www.bmfj.gv.at)**

Doplnkové poistenie

Dobrovoľné doplnkové poistenie vám ponúka možnosť platiť **vyššie poistné** a **poberať zaň nemocenské dávky**.

Nemocenské dávky: v prípade pracovnej neschopnosti kvôli chorobe

Doplnkové poistenie môžete u nás uzavrieť na základe **Zmluvy**. Vaše poistné sa tým mesačne zvýši o **2,5 %** oproti vášmu predošlému **základu poistného**, pričom minimálna výška poistného je stanovená na 30,77 eura (hodnota pre rok 2017). Výška plnenia zakaždým závisí od vášho predchádzajúceho základu poistného.

Plnenie z doplnkového poistného môžete využiť až po šiestich mesiacoch trvania poistenia (**čakacia lehota**).

Som práceneschopný z dôvodu choroby a rád by som poberal plnenie vyplývajúce z pripoistenia. Čo musím urobiť?

Vašu práceneschopnosť nahlásite v lehote 7 dní na príslušných krajiniských pobočkách. Musíte predložiť potvrdenie od lekára. Každých 14 dní musíte preukázať, že vaša pracovná neschopnosť trvá aj naďalej.

Aká vysoká bude moja nemocenská dávka?

Denná nemocenská dávka je vo výške 60 % predchádzajúceho denného základu poisteného – v roku 2017 minimálne 8,51 eura.

$$\boxed{\begin{array}{c} \text{mesačný} \\ \text{vymeriavací základ} \end{array}} \div 30 = \boxed{\begin{array}{c} \text{denný} \\ \text{vymeriavací základ} \end{array}}$$

Pozor:

Na plnenia máte nárok **od 4. dňa** vašej práceneschopnosti.

Plnenia môžete poberať neprežite **maximálne 26 týždňov**.

Kompenzačné plnenie v prípade dlhotrvajúcej choroby

Zavedením „Kompenzačného plnenia v prípade dlhotrvajúcej choroby“ sa podstatne zlepšil sociálne zabezpečenie samostatne zárobkovo činných osôb.

Na „Kompenzačné plnenie v prípade dlhotrvajúcej choroby“ máte nárok, ak a pokiaľ:

- ste samostatne zárobkovo činnou osobou a máte zdravotné poistenie podľa Zákona o sociálnom poistení živnostníkov (GSVG),
- pravidelne nezamestnávate žiadneho alebo zamestnávate menej ako 25 zamestnancov,
- zabezpečenie chodu prevádzky závisí od vášho osobného pracovného výkonu.

Ako dlho mám nárok?

Na kompenzačné plnenie máte nárok od 43. dňa pracovnej neschopnosti stanovenej lekárom. Nárok platí počas trvania pracovnej neschopnosti; pre jednu a tú istú chorobu maximálne 20 týždňov.

Ak ste dostali kompenzačné plnenie počas 20 týždňov, pre ďalší nárok musíte byť poistený 26 týždňov v rámci povinného zdravotného poistenia.

V akej výške je môj nárok?

Výška plnenia je denne 29,46 eura a nezávisí od výšky príjmu.

Akým spôsobom a kde môžem požiadať o kompenzačné plnenie?

Žiadosť o plnenie môžete predložiť na príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne živnostníkov (SVA). K tomu potrebujete lekárske potvrdenie o vašej pracovnej neschopnosti. Toto potvrdenie vystaví váš lekár.

Aké lehoty musím dodržať, aby mi bolo poskytnuté kompenzačné plnenie?

V prípade, že sa predpokladá dlhšie trvajúca nemoc, najlepšie bude, ak vyhľadáte lekára a zabezpečíte si potvrdenie o pracovnej neschopnosti. Na to máte čas maximálne 4 týždne od začiatku vašej pracovnej neschopnosti.

Potvrdenie o pracovnej neschopnosti musíte potom predložiť Sociálnej poisťovni živnostníkov (SVA) v lehote do dvoch týždňov od dňa, v ktorom lekár stanovil pracovnú neschopnosť. V prípade nedodržania lehoty na podanie žiadosti máte nárok na plnenie až odo dňa predloženia žiadosti.

Ďalšie trvanie pracovnej neschopnosti musí potvrdiť lekár každých 14 dní a musí sa nahlásiť Sociálnej poisťovni živnostníkov (SVA) v lehote do jedného týždňa.

Môžem dostať okrem kompenzačného plnenia nemocenské dávky aj z doplnkového poistenia?

Áno, od 43. dňa pracovnej neschopnosti kvôli chorobe môžete okrem zákonnej podpory 29,46 eura dostať nemocenské dávky aj z doplnkového poistenia.

5. Úrazové poistenie

Aké nebezpečenstvá pokrýva úrazové poistenie?

Najdôležitejšou úlohou úrazového poistenia je ochrana ľudí pri práci alebo na ceste do práce. Ak sa vám predsa len stane **pracovný úraz** alebo vás postihne **choroba z povolania**, pokúsime sa vám v rámci úrazového poistenia pomôcť z lekárskeho, pracovného a sociálneho hľadiska. Okrem toho je možné aj plnenie pri určitých chorobách z povolania. Nehody, ktoré nesúvisia s pracovnou činnosťou, pokrýva zákonné zdravotné poistenie.

Podľa zákona o živnostenskom sociálnom poistení (GSVG) sú poistené samostatne zárobkovo činné osoby a podľa zákona o živnostenskom sociálnom poistení pre slobodné povolania (FSVG) sú proti úrazom poistení súkromní lekári podľa nariadenia zákona o všeobecnom sociálnom poistení (ASVG).

Výška poisteného pri úrazovom poistení ASVG alebo FSVG sa neriadi podľa výšky príjmu, ale je pre **pre všetkých rovnako vysoká**. Pre rok 2017 platí mesačné poistné pre úrazové poistenie vo výške 9,33 eura. Poistné vyberá štvrťročne úrad sociálneho poistenia pre živnostníkov (SVA) a odošle ho úradu pre všeobecné úrazové poistenie (AUVA), ktorý je zodpovedný za poskytovanie úrazového poistenia.

Plnenia – akú pomoc môže úrazové poistenie poskytnúť?

Či a odkedy máte právo na plnenie z úrazového poistenia, sa dozviete na AUVA.

Okrem úrazovej liečebnej starostlivosti (stacionárnej alebo ambulantnej) hrá pri úrazovom poistení dôležitú úlohu rehabilitácia, ktorá postihnutému zabezpečí samostatný život a schopnosť vykonávať prácu. Pri ťažších zdravotných poškodeniach v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, sú vyplácané aj peňažné dávky (dôchodky, opatrovné atď.). V prípade peňažných dávok úrazového poistenia je relevantným vymeriavacím základ. Jeho výška pre vyššie spomenutý príspevok je 19 755,90 eura (hodnota pre rok 2017) ročne.

Pripoistenie k úrazovému poisteniu

„Povinné poistené“ vám pri pracovnom úraze alebo chorobe z povolania zabezpečí nárok na vecné a peňažné plnenie. Vyššie spomenutý vymeriavací základ pre peňažné plnenie – predovšetkým pre dôchodky – je dosť malý. Preto sa môžete dať v úrazovom poistení pripoistiť a tým dosiahnuť vyšší vymeriavací základ.

O pripoistenie musíte požiadať na príslušnom krajskom úrade AUVA. Doplnkové poistené vyberá priamo AUVA.

Príklady – čo prináša pripoistenie (všetky hodnoty sú pre rok 2017)

Zníženie pracovnej schopnosti o 20 %

Samostatne zárobkovo činný stolár siahne rukou do cirkulárky. Pritom si úplne odreže palec. AUVA stanoví zníženie pracovnej schopnosti o 20 %. Poistenému AUVA 14× ročne vyplatí invalidný dôchodok vo výške 188,15 € z povinného poistenia úrazového poistenia. S pripoistením I. stupňa by dostal 14× ročne dôchodok vo výške 307,68 €. Ak by uzatvoril pripoistenie II. stupňa, dostal by 14× ročne sumu 368,33 €.

Zníženie pracovnej schopnosti o 50 %

Samostatne zárobkovo činná fyzioterapeutka je na ceste do práce účastníčkou dopravnej nehody. Pritom sa zraní tak ťažko, že je potrebné amputovať jej nohu tesne nad kolenom. AUVA stanoví zníženie pracovnej schopnosti o 50 %. Poistenej AUVA 14× ročne vyplatí invalidný dôchodok spolu s doplnkovým dôchodkom vo výške 564,45 € z povinného poistenia úrazového poistenia. S pripoistením I. stupňa by dostala 14× ročne dôchodok vo výške 923,05 €. Ak by uzatvorila pripoistenie II. stupňa, dostala by 14× ročne sumu 1 104,99 €.

Zníženie pracovnej schopnosti o 100 %

Samostatne zárobkovo činný pokrývač spadne zo strechy a zostane priechne ochrnutý. AUVA stanoví zníženie pracovnej schopnosti o 100 %. Poistenému AUVA 14× ročne vyplatí invalidný dôchodok spolu s doplnkovým dôchodkom vo výške 1 411,14 € z povinného poistenia úrazového poistenia. S pripoistením I. stupňa by dostal 14× ročne dôchodok vo výške 2 307,62 €. Ak by uzatvoril pripoistenie II. stupňa, dostal by 14× ročne sumu 2 762,48 €.

Smrť

Samostatne zárobkovo činný horský vodca sa dostane do skalnej lavíny a utrpí 200-metrový pád. Na mieste je mŕtv. Vdove vyplatí AUVA 14× ročne vdovský dôchodok vo výške 282,23 € z povinného poistenia úrazového poistenia. S pripoistením I. stupňa by dostala 14× ročne dôchodok vo výške 461,52 €. Ak by uzatvoril pripoistenie II. stupňa, dostala by 14× ročne sumu 552,50 €.

Sociálne úrazové poistenie pre samostatne zárobkovo činné osoby	Povinné poistenie	Pripoistenie stupeň I	Pripoistenie stupeň II
Príspevok	9,33 € mesačne	111,94 € ročne	168,16 € ročne
Vymeriavací základ	19 755,90 €	32 306,64 €	38 674,66 €
Mesačný dôchodok 14 x ročne pri znížení pracovnej schopnosti o 20 %	188,15 €	307,68 €	368,33 €
Mesačný dôchodok 14 x ročne pri znížení pracovnej schopnosti o 50 %	564,45 €	923,05 €	1 104,99 €
Mesačný dôchodok 14 x ročne pri znížení pracovnej schopnosti o 100 %	1 411,14 €	2 307,62 €	2 762,48 €
Vdovský/sirotský dôchodok	282,23 €	461,52 €	552,50 €

O pripoistenie musíte požiadať na príslušnom krajskom úrade AUVA. Doplnkové poistné vyberá priamo AUVA.

V prípade pracovného úrazu alebo choroby z povolania vám za určitých podmienok prislúchajú plnenia z úrazového poistenia. Či a odkedy máte právo na plnenie z úrazového poistenia, sa dozviete na AUVA.

6. Podpory pri zakladaní firmy

NEUFÖG: Subvenčný zákon pre nové firmy

NEUFÖG má zakladateľov firiem **finančne odbremenit'** tým, že na základe žiadosti nebudú platiť určité odvody. Sem patria

- poplatky vo forme kolkov
- správne poplatky
- odvody z miezd za zamestnancov
- dane

NEUFÖG platí s obmedzeniami aj pre **prevody podnikov**.

Kto môže dostávať podpory a kde sa môžem informovať?

Na podpory majú zásadne nárok všetky samostatne zárobkovo činné osoby. Poradenstvo vám poskytne:

- zákonné zastúpenie záujmov
- krajské pobočky SVA

Založenie novej firmy: Vytvorí sa nová podniková štruktúra, a to s cieľom dosiahnutia príjmov v rámci jednej z nasledujúcich oblastí:

- prevádzka živnosti
- samostatná zárobková činnosť
- poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Prevod firmy: Už existujúcu firmu prenechá doterajší majiteľ druhej osobe. Tento prevod môže byť odplatný alebo bezodplatný.

Pozor:

Pri zmene čo i len **právnej formy** spoločnosti (napr. z verejnej obchodnej spoločnosti na s.r.o.), ide o založenie novej spoločnosti.

Okrem toho, **majiteľ** novozaloženého alebo prevedeného podniku nesmel byť predtým činný porovnateľným spôsobom.

Ďalej sa novozaložený podnik nesmie v prvom roku rozšíriť o iné, už existujúce **(čiastkové) prevádzky**. Takéto rozšírenie by bolo potrebné bezodkladne nahlásiť príslušným úradom. Zvýhodnenia sa potom odvolajú.

Príklad

Niekoľko, napr. stolár, sa pred piatimi rokmi **osamostatnil**, no po dvoch rokoch musel svoju prevádzku z finančných dôvodov zavrieť. Potom vstúpil do **zamestnaneckého pomeru**. Keby si chcel opäť založiť samostatnú stolársku prevádzku, nemá na zvýhodnenia nárok.

7. Dôchodkové zabezpečenie samostatne zárobkovo činných osôb

Ako živnostník alebo spoločník v živnosti, ktorý je povinne poistený v zdravotnom poistení v zmysle zákona GSVG, musíte od 1. januára 2008 na základe zákona o podnikovom dôchodkovom zabezpečení pracovníkov a samostatne zárobkovo činných osôb (BMSV) odvádzať príspevky na dôchodkové zabezpečenie samostatne zárobkovo činných osôb. Výnimkou sú osoby v zdravotnom poistení „Opting in“ a samopoistené, resp. povinne poistené osoby podľa §§ 14a, b GSVG.

BMSVG = zákon o podnikovom dôchodkovom poistení pracovníkov a samostatne zárobkovo činných osôb.

Ak ste poistený na dôchodok podľa GSVG alebo FSVG a podľa § 5 GSVG („Opting out“) ste vyňatý zo zdravotného poistenia podľa GSVG alebo ste povinne poistený podľa ASVG, môžete **do 12 mesiacov** po začatí vašej činnosti v slobodnom povolani **dobrovoľne** vstúpiť do dôchodkového zabezpečenia samostatne zárobkovo činných osôb.

Výška **príspevku** je **1,53 %** predbežného vymeriavacieho základu pre platenie poistného. To, aký vymeriavací základ pre platenie poistného sa použije, závisí od príslušného modelu:

- povinný model: vymeriavací základ pre platenie poistného na zdravotné poistenie
- dobrovoľný model: vymeriavací základ na dôchodkové poistenie

Príspevky vyberáme spolu s poistným na sociálne poistenie.

Pozor:

Príspevky do dôchodkového zabezpečenia samostatne zárobkovo činných osôb vychádzajú vždy z predbežného vymeriavacieho základu na platenie poistného a **dodatočne sa nezúčtovávajú**.

Príspevky poukážeme do vami vybranej **dôchodkovej správcovskej spoločnosti**, pričom si môžete vybrať z 8 príslušných spoločností – zoznam na strane č. 46. Ak ste si pre vašich zamestnancov už vybrali dôchodkovú správčovskú spoločnosť, ste rovnako viazaný na túto spoločnosť. Ak si včas nevyberiete dôchodkovú správčovskú spoločnosť, bude vám spoločnosť pridelená. Dôchodcovská správčovská spoločnosť vaše príspevky investuje.

Kedy mám nárok na plnenia

vyplývajúce z poistenia samostatne zárobkovo činných osôb?

Plnenia vyplývajúce z dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činných osôb môžete poberať, keď

- ste minimálne 3 roky platili príspevky a vašu živnostenskú činnosť ste ukončili minimálne pred 2 rokmi, alebo
- ste odišli do zákonného dôchodku, alebo
- ste boli pred 5 rokmi poslednýkrát povinný zaplatiť príspevok do dôchodkového poistenia.

V prípade **smrti poistenca** sa kapitál vypláti blízkym rodinným príslušníkom; inak prejde do pozostalosti.

V akej forme môžem poberať plnenia z dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činných osôb a aké sú vysoké?

Výška plnenia závisí od výšky zaplatených príspevkov a od úspechu investovania správcovskej spoločnosti. Dôchodková správcovská spoločnosť vás každoročne informuje o aktuálnom stave na účte.

Poistné plnenie môže mať rôzne formy:

- Vyplatenie **jednorazovej sumy**
- Prenos **do novej dôchodkovej spoločnosti** (napr. pri začatí závislej činnosti po skončení samostatnej zárobkovej činnosti)
- Prevod do **dôchodkovej poisťovne** resp. **privátnej poisťovne** (s cieľom vyplácania formou dôchodku)

Ako sa daňovo prístupuje k dôchodkovému poisteniu samostatne zárobkovo činných osôb?

Príspevky na dôchodkové poistenie sú prevádzkové výdavky. Investovanie v dôchodkovej spoločnosti nie je zdanené. Vyplatenie plnenia formou jednorazovej sumy je zvýhodnené daňovou sadzbou 6 %, vyplácanie v podobe dôchodku je úplne oslobodené od dane.

8. Poistenie v nezamestnanosti

Od 1. môžu samostatne zárobkovo činné osoby **dobrovoľne** uzavrieť poistenie v nezamestnanosti a tým zlepšiť svoju sociálnu situáciu. Ide o **pravé poistenie v nezamestnanosti**, ktoré vám dáva nárok na všetky poistné plnenia poistenia v nezamestnanosti (dávka v nezamestnanosti, pomoc v hmotnej núdzi atď.). Príspevky na poistenie v nezamestnanosti samostatne zárobkovo činných osôb vyberáme my a poukazujeme ich úradu pre servis trhu práce (**AMS**). Za plnenia v rámci poistenia v nezamestnanosti je zodpovedný výlučne príslušný AMS.

Kto môže vstúpiť?

Do poistenia v nezamestnanosti môžete vstúpiť, keď

- **FSVG ste uzavreli dôchodkové poistenie GSVG, resp.**

FSVG

alebo

- **pôsobíte ako právnik (právnička) v slobodnom povolání** osoby podľa § 5 Zákona o sociálnom poistení živnostníkov, t. j. GSVG („Opting out“) sú vyňaté z dôchodkového poistenia Zákona o sociálnom poistení živnostníkov (GSVG).

Pozor:

Do **poistenia v nezamestnanosti nemôžete** vstúpiť, ak

- ste prekročili hranicu **60 rokov** alebo
- ste dosiahli **minimálny vek** pre **predčasný dôchodok** alebo
- už máte **nárok** na **starobný dôchodok** resp. **odpočinok**

Dokedy musím dať vyhlásenie o vstupe do poistenia v nezamestnanosti a kedy sa začína poistná ochrana?

Samostatnú zárobkovú činnosť ste vykonávali už na prelome rokov 2008/2009

Ak ste samostatnú zárobkovú činnosť vykonávali už na prelome rokov 2008/2009, museli ste ohlásiť váš vstup do poistenia najneskôr do **31. decembra 2009**. V prípade, že ste túto možnosť nevyužili, najbližším ďalším možným dátumom pre ohlásenie vstupu je **1. január 2018**. Od tohto dátumu budete mať v princípe lehotu 6 mesiacov, v ktorej môžete ohlásiť svoj vstup do poistenia v nezamestnanosti.

Samostatnú zárobkovú činnosť ste začali vykonávať po 31. decembri 2008

Váš vstup do poistenia v nezamestnanosti musíte ohlásiť **v lehote 6 mesiacov**, po tom, ako sme vám oznámili začiatok dôchodkového poistenia podľa Zákona o sociálnom poistení živnostníkov (GSVG)/Zákona o sociálnom poistení slobodných povolání (FSVG), resp. vyňatie podľa § 5 Zákona o sociálnom poistení živnostníkov (GSVG). Podľa termínu ohlásenia vstupu sa začína poistenie v nezamestnanosti buď:

- **vznikom dôchodkového poistenia**, resp. vyňatím (oznámenie vstupu v lehote 3 mesiacov)
alebo
- **mesiacom nasledujúcim po vstupe** (oznámenie vstupu po 3. mesiaci).

Ak ste vstup neoznámili v stanovenej lehote, je vstup opäť možný až po 8, 16, 24... rokoch (v priebehu 6 mesiacov od konca tohto časového obdobia).

Ako môžem vstúpiť?

Formulár je dostupný

- na našej domovskej stránke www.svagw.at alebo
- si ho môžete vyžiadať na vašej krajinkej pobočke

Koľko stojí poistenie v nezamestnanosti?

Ak ste sa už raz prihlásili do poistenia v nezamestnanosti, musíte počas povinného poistenia v dôchodkovom poistení, resp. vyňatia podľa § 5 GSVG platiť poistné, pričom poistná sadzba je 6 % z vymeriavacieho základu na platenie poistného. Máte pritom tri možnosti:

Vymeriavací základ na platenie poistného	mesačné poistné (hodnoty pre rok 2017)
1/4 maximálneho vymeriavacieho základu na platenie poistného podľa Zákona o sociálnom poistení živnostníkov (GSVG)	87,15 eura
1/2 maximálneho vymeriavacieho základu na platenie poistného podľa Zákona o sociálnom poistení živnostníkov (GSVG)	174,30 eura
3/4 maximálneho vymeriavacieho základu na platenie poistného podľa Zákona o sociálnom poistení živnostníkov (GSVG)	261,45 eura

Pozor:

Vami zvolený vymeriavací základ platí **pre celé obdobie poistenia v nezamestnanosti**. Neovplyvňuje len výšku príspevkov, ale aj mieru možných finančných plnení (napr. dávka v nezamestnanosti).

Príspevky na poistenie v nezamestnanosti predpisujeme a vyberáme spolu s ostatnými sumami poistného. Obdobia zakladajúce nárok v dobrovoľnom poistení v nezamestnanosti získate len vtedy, ak zaplatíte všetky predpísané sumy poistného za príslušné obdobie.

Môžem z poistenia v nezamestnanosti vystúpiť?

Z dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti môžete vystúpiť najskôr po 8, 16, 24... rokoch (v lehote 6 mesiacov po skončení tohto obdobia).

Nároky vyplývajúce z poistenia v nezamestnanosti som získal už pred 31. decembrom 2008. Zostanú mi tieto nároky?

Existujú **prechodné ustanovenia**, ktoré zaručujú, že neobmedzené predĺženie rámcovej lehoty, účinné do 31. decembra 2008, a lehota pre pokračovanie v poberaní dávok v nezamestnanosti a dávok v hmotnej núdzi platia naďalej úplne alebo čiastočne. V takomto prípade si musíte zväziť,

- či poistná ochrana, ktorá z toho vyplýva, je pre vás dostatočná, a preto či nechcete vstúpiť do dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti,

alebo

- či má vstup do poistenia v nezamestnanosti predsa len zmysel.

Rámcová lehota = lehota, v rámci ktorej musia existovať v určitom rozsahu obdobia poistenia v nezamestnanosti, aby ste mali **nárok na dávky v nezamestnanosti**.

Obdobia, v ktorých ste boli samostatne zárobkovo činný a boli ste poistený v zdravotnom poistení podľa Zákona o sociálnom poistení živnostníkov (GSVG) alebo Zákona o sociálnom poistení poľnohospodárov (BSVG), túto lehotu predlžujú.

Ochrana vyplývajúca z nároku z predchádzajúceho poistenia sa na vás vzťahuje, ak

- ste pred 1. januárom 2009 boli poistený v nezamestnanosti ako samostatne zárobkovo činná osoba, a preto ste boli zdravotne poistený podľa Zákona o sociálnom poistení živnostníkov (GSVG) alebo Zákona o sociálnom poistení poľnohospodárov (BSVG). V takomto prípade naďalej platí neobmedzené predĺženie lehôt.
- po 31. decembri 2008 ste začali vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť a predtým ste boli v rámci zamestnaneckého pomeru minimálne 5 rokov poistený v nezamestnanosti. Aj v takomto prípade naďalej platí neobmedzené predĺženie lehôt.
- po 31. decembri 2008 ste začali vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť a predtým ste boli poistený v nezamestnanosti menej ako 5 rokov. V takomto prípade je predĺženie lehoty obmedzené na 5 rokov.

Pozor:

Predĺženie lehôt vás chráni len vtedy, ak váš **nárok na dávku v nezamestnanosti** ešte stále **trvá**, alebo naďalej môžete poberať dávky v nezamestnanosti, resp. pomoc v hmotnej núdzi. V opačnom prípade predĺženie lehôt nepomôže, a pokiaľ sa pred rizikom nezamestnanosti chcete chrániť aj ako samostatne zárobkovo činná osoba, o vstupe do poistenia v nezamestnanosti by ste mali porozmýšľať.

Na aké plnenia vyplývajúce z poistenia v nezamestnanosti mám nárok?

Podrobné informácie o dávke v nezamestnanosti a dávke v hmotnej núdzi – **www.ams.at** – Service für Arbeitsuchende – Finanzielles – Leistungen. (Služby pre uchádzačov o prácu – Plnenia)

Hodnoty **dávky v nezamestnanosti na jeden deň**, keď sa nárok vypočíta výlučne na základe zvoleného vymeriavacieho základu na platenie poistného z dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti (hodnoty pre rok 2017):

- **23,36 eura** (pri 1/4 maximálneho vymeriavacieho základu na platenie poistného podľa Zákona o sociálnom poistení živnostníkov, t. j. GSVG)
- **37,42 eura** (pri 1/2 maximálneho vymeriavacieho základu na platenie poistného podľa Zákona o sociálnom poistení živnostníkov, t. j. GSVG)
- **51,74 eur** (pri 3/4 maximálneho vymeriavacieho základu na platenie poistného podľa Zákona o sociálnom poistení živnostníkov, t. j. GSVG)

Odkedy mám nárok na poistné plnenia?

Ak si na dávky v nezamestnanosti uplatňujete nárok **prvýkrát**, museli ste byť **v posledných 24 mesiacoch (= rámcová lehota)** pred vašou žiadosťou **minimálne 52 týždňov** činný v zamestnaní, na základe ktorého ste boli poistený v poistení v nezamestnanosti. Ak ste si nárok na dávky v nezamestnanosti už niekedy uplatňovali, postačuje v rámci posledných 12 mesiacov (= rámcová lehota) 28 týždňov poistenia v nezamestnanosti. Pre **osoby mladšie ako 25 rokov** platia výhodnejšie osobitné úpravy.

Podnikové dôchodkové správcovské spoločnosti

APK Vorsorgekasse AG (Kód 71100)

1030 Wien, Thomas-Klestil-Platz 1, 4020 Linz, Stahlstraße 2-4

Tel.: +43 (0)5 0275-50

E-mail: office@apk-vk.at www.apk-vk.at

Allianz Vorsorgekasse AG (Kód 71500 a 71510)

1130 Wien, Hietzinger Kai 101-105

Tel.: +43 (0)5 9009-88750

E-mail: servicekasse@allianz.at www.allianzvk.at

BONUS Vorsorgekasse AG (Kód 71200)

1030 Wien, Traugasse 14-16

Tel.: +43 (0)1 994 99 74

E-mail: kundenservice@bonusvorsorge.at www.bonusvorsorge.at/vk

BUAK Betriebliche Vorsorgekasse GesmbH (Kód 71900)

1050 Wien, Kliebergasse 1a

Tel.: +43 (0)5 795 79-3000

E-mail: buak-bvk@buak.at www.buak-bvk.at

fair finance Vorsorgekasse AG (Kód 71150)

1080 Wien, Alser Straße 21

Tel.: +43 (0)1 405 71 71-0

E-mail: info@fair-finance.at www.fair-finance.at

Niederösterreichische Vorsorgekasse AG (Kód 71700)

3100 St. Pölten, Neue Herrengasse 10

Tel.: +43 (0)2742 90555-7160

E-mail: office@noevk.at www.noevk.at

Valida Plus AG (Kód 71300)

1190 Wien, Mooslackengasse 12

Tel.: +43 (0)1 316 48-0

E-mail: service-plus@valida.at www.valida.at

VBV – Vorsorgekasse AG (Kód 71600)

1190 Wien, Mooslackengasse 12

Tel.: +43 (0)1 217 01-8500

E-mail: info@vorsorgekasse.at www.vorsorgekasse.at

Adresy krajských pobočiek SVA

Wien (Viedeň)	1051 Wien, Wiedner Hauptstraße 84-86, Tel.: 05 08 08-2021, Fax 05 08 08-9129 E-mail: vs.w@svagw.at
Niederösterreich (Dolné Rakúsko)	3100 St. Pölten, Neugebäudeplatz 1, Tel.: 05 08 08-2022, Fax 05 08 08-9229 E-mail: vs.noe@svagw.at
	Servicestelle Baden 2500 Baden, Bahngasse 8, Tel.: 05 08 08-2072, Fax 05 08 08-9298 E-mail: service.baden@svagw.at
Burgenland	7000 Eisenstadt, Osterwiese 2, Tel.: 05 08 08-2023, Fax 05 08 08-9329 E-mail: vs.bgl@svagw.at
Oberösterreich (Horné Rakúsko)	4010 Linz, Mozartstraße 41, Tel.: 05 08 08-2024, Fax 05 08 08-9429 E-mail: vs.ooe@svagw.at
Steiermark (Štajersko)	8010 Graz, Körblergasse 115, Tel.: 05 08 08-2025, Fax 05 08 08-9529 E-mail: vs.stmk@svagw.at
Kärnten (Korutánsko)	9020 Klagenfurt am Wörthersee, Bahnhofstraße 67, Tel.: 05 08 08-2026, Fax 05 08 08-9629 E-mail: vs.ktn@svagw.at
Salzburg	5020 Salzburg, Auerspergstraße 24, Tel.: 05 08 08-2027, Fax: 05 08 08-9729 E-mail: vs.sbg@svagw.at
Tirol (Tirolsko)	6020 Innsbruck, Klara-Pölt-Weg 1, Tel.: 05 08 08-2028, Fax 05 08 08-9829 E-mail: vs.t@svagw.at
Vorarlberg	6800 Feldkirch, Schloßgraben 14, Tel.: 05 08 08-2029, Fax 05 08 08-9929 E-mail: vs.vbg@svagw.at

